

CANSEL
ELÇİN

ERDİNÇ
GÜLENER

ÖYKÜ
ÇELİK

ŞEMİ
İNKAYA

MURATT
ATİK

"PİRİNÇ'TEKİ SİYAH TAŞTAN DEĞİL BEYAZDAN KORK"

DAİRİBE

Yunus Emre Dağ

CANSEL ELÇİN, ERDİNÇ GÜLENER, ÖYKÜ ÇELİK, ŞEMİ İNKAYA, AHMET SOMERS, DENİZ CAPEZZA, BÜLENT ALKIŞ, MURATT ATİK, FIRAT TOPKORUR, YENER GÜRŞOY, ZAFER KIRŞAN, ORAL ÖZER, BURAK DEMİR, HALUK CÖMERT, VURAL MERİÇTAN, BİLGİHAN BİRİNCİOĞLU, KENETH JAMES DAKAN

Sesoperatörü: TAYFUN ÇOLAKOĞLU Makyaj: JEFF Kostüm: NURDAN ÖZDEMİR Efekt: CİHAT PARLAK Afiş Tasarımı: ÇİĞDEM BORU Sanat Yönetmeni: LEVENT KULAÇ
Cast Direktörü: YELDA GÜRKAN Kurgu: EMRE BOYRAZ Görüntü Yönetmeni: LEVENT İLBOĞA Müzik: TUNA HİZMETLİ Genel Koordinatör: PERTEV ATASAY Uygulayıcı
Yapımcı: RAHMİ KUKUL Senaryo: DENİZ K. YILMAZ Proje: AVNİ ÖZGÜREL Yapımcı: AYFER ÖZGÜREL Yönetmen: YASİN USLU

COLOR
IST

“Pirinçteki siyah taştan değil beyazdan kork”

DARBE

Vizyon Tarihi: 31 Temmuz 2015

Yönetmen: Yasin Uslu

Oyuncular: Cansel Elçin , Erdinç Gülener, Öykü Çelik, Şemsi İnkaya, Ahmet Somers, Denise Capezza...

Tür: Casusluk, Dram

Ülke: Türkiye

FİLMİN ÖZETİ

Türkiye'nin yakın geçmişinde yaşanan siyasi gündemi beyazperdeye taşıyan film; yakın tarihteki olayların, günümüzdeki etkilerini ve siyasi hayattaki izlerini ön plana alıyor. 7 Şubat 2012'de Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) Müsteşarı Hakan Fidan'ın; KCK soruşturması kapsamında şüpheli sıfatıyla ifadeye çağrılmasıyla başlayan süreci kendisine milat alan darbe; yaşanan MİT krizinin altındaki neden ve sonuçları merkezine alıyor. Film; ayrıca böcek adlı dinleme cihazlarının, başbakan dahil bazı üst düzey kurumların odalarına yerleştirilmesini de gündeme getirecek. Filmin yönetmenli koltuğuna Yasin Uslu otururken; senaryosu da gazeteci Avni Özgürel'e emanet edilmiş. Oyuncu kadrosunda ise Cansel Elçin , Erdinç Gülener, Öykü Çelik, Şemsi İnkaya, Ahmet Somers ve Denise Capezza gibi isimler yer alıyor.

DARBE

Darbe filmi usta yönetmen Yasin Uslu'nun kadrajından geçtiğimiz yıllarda halkın beğenisine sunulmuş, alanında örneği nadir bulunan bir film. Eleştirmenler tarafından çok da beğenilmemiş olmasına rağmen 15 Temmuzdan sonra film daha bir değerlendirildi için açığı.

Eleştirmenler, filmin aksiyon ve öğreticiliğinden daha çok bir “önerme” filmi olduğunu iddia ediyor. Bu iddialara hak vermek lazım. Hakikaten de önermelerle dolu bir film. 15 temmuzda filmin önerme yapmaya çalıştığı şeyin aslında gerçekleşmiş bir teori olduğunu gördük. Peki bu filmi daha kaliteli yapar mı?

Darbe filmi, önermeye çalıştığı gerçekler ve aktardığı senaryoyla bazı konularda bir ilke de imza atmış oluyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı gerçek resimleriyle filme konu alan ilk film. Örnekleri sonrasında çoğalsa da darbe ilki başarmıştır. Erdoğan'ın yüzünü göremiyoruz filmde fakat görevi ve yaşananları birebir aktarıyor. Hastanede gerçekleştirilmeye çalışan suikast, İmralı'yla yapılan görüşmeler, emniyet içindeki çözümler filmde cesurca verilmiş.

Hakan Fidan, ekseninde dönen film, bize öncelikle çözüm süreci konusunda yapılan çalışmalarını verirken, örgütün çözüme karşı olduğunu birtakım darbe yöntemleriyle gösteriliyor.

Bunlardan birisi, Erdoğan'ın başbakanlık yaptığı dönemde çözüm sürecini sağlamak için yaptığı birtakım görüşmelerin fotoğrafları çekilmiş, halka başka türlü afişe etmek ve Erdoğan'ı ülkeyi satmak konumuna getirmek için, fotoğrafların peşine düşen Rus ajanların, kahraman bir polis memuru (Erdoğan'ın kızı) ve hırsız bir kıza (Öykü Çelik) karşı yaptığı savunmayla görüyoruz. Hırsızlık yaparken farkında olmadan devlete ait belgeleri Rus ajanlardan çalan hırsız kızın, kaçarken abisini de kaybetmesi kaçışını daha da cesaretlendiriyor. Gittiği her kapıdan kovulan hırsız kız, belgeleri ajanlara vermemek için olağanüstü bir performans seriliyor. Tanıştığı polis memurunun da emniyetteki satılmışlara rağmen verdiği mücadele takdire şayan.

Emniyet müdürlüğünü büyük ölçüde örgütün eline geçmiş gibi görürüz. Sıradan bir komiser, Fidan'a yapılacak olan darbeyi karakolda rahatça konuşabiliyor. İsteddiği kadar emrinde polis olduğunu ve istediği kuruma emir verebildiğini de görüyoruz. Bu da emniyetin, örgütün kontrolünde olduğunu ortaya çıkarıyor. Devletine bağlı polis memuru, başbakana ait belgeleri korumaya çalışırken, herkesten şüphe ediyor, kimseye güvenmiyor ve işlerini gizli yürütmeye çalışıyor. Filmin sonunda Fidan'ın koruması

altına alınana kadar, dürüst bir polisin ne kadar zor zamanlardan geçtiğini görüyoruz. Filmde cemaat abileri olarak gördüğümüz oyuncuların, Amerikalılarla yakın temasta olduğu gerçeği aklımızı bulandırıyor. Ülkenin normal bir yerinde yapılan görüşme kimseden gizlenmiyor. Aksine onların desteği gösterilmeye çalışıyor. Kısacası Hakan Fidan ve başbakana karşı Amerika... Basit bir hırsız ve polise karşı bütün emniyet müdürlüğü...

Başta da aktardığımız gibi darbe filmi çözüm sürecinin mimarlarını ele alan bir film olarak başlıyor. Fidan'ın doğuda komutanlık yaptığı sıralarda karakolda yapılan bir saldırı sonucu askerlerini kaybetmesi ve bu sorunu çözmeye ant içmesi...

Fidan ettiği yeminden yola çıkarak başbakanı ikna etmeye çalışırken bir taraftan da İmralı'yla görüşüyor. Eski askerlerini ziyaret etmeyi bırakmayan, asker lokallerine takılan bir müsteşar olarak karşımıza çıkan Fidan, bildiğimiz müsteşar kavramını yıkıyor. Cansel Elçin'in usta oyunculuğunda sergilenen Hakan Fidan rolü bize yabancı gelse de istihbarat deyip konuyu kapatıyoruz.

Bildiğimiz üzere Hakan Fidan 2012 yılında savcılığa şüpheli sıfatıyla ifade vermeye çağrılmıştı. Görüşmeye gitmeyi reddeden hatta başbakanın ifade vermemesi için yasa çıkardığı bir şahıstı Fidan. O yıllarda demokratik olmadığı gerekçesiyle eleştirilmişti. Fakat Yasin Uslu'nun kadrajında bu konu farklı ele alınıyor. Yönetmenin filmdeki iddiasına göre Fidan, ifade vermeye değil "konuşturulmak" için çağırılıyor. Ülkenin gizli sırlarını Amerikalılara satacak olan cemaatin savcısını Fidan'a yönelik bu tutumu aynı anda başbakana da darbe yapmakla sonuçlanacak. O sırada ameliyata girecek olan başbakan, Fidan'ın son andaki engellemesiyle ölümden kurtuluyor. Fidan, işini yapmıştı ve istihbaratı kuvvetliydi. Başbakan masada kalacaktı ve Fidan konuşturulacaktı. Cemaatin bu cüretkar hamlesinin savuşturulmasından sonra hamle yapma sırası başbakana gelmişti.

Masada emir verildi: Fidan, hiçbir şekilde alınmazdı. Bu sebeple kendi makam aracını Fidan'a tahsis etti. Bu aksiyon ve gerilim dolu sahneleri izlerken durup düşündüğümüzde Fidan'ın aslında sadece müsteşar değildi. O aynı zamanda ülkenin güvenliği ile ilgili stratejik bir kurumun da başındaydı. İfadeye dahi gitmemesi için, bizzat ülkenin başbakanının korumasına alınıyor. Bu sebeple çözüm süreci ve cemaat-iktidar kavgasında kilit adamın Fidan olduğunu düşünsek hata etmiş olmayız zannımca.

Filmin aksiyon dolu sahnelerine tekrar dönecek olursak, başbakan ve müsteşarın bu hamlesi cemaat tarafından sineye çekilmiyor tabii ki. İstihbarata, başbakanın aracıyla dönen Fidan, tehlikeyi gördüğü için, artık kendi evi sayılan istihbaratı koruma altına alıyor. Mikrofondan bütün çalışanlara sesleniyor. Destansı bir konuşmayla emir bizzat Fidan'dan geliyor. Ülkemize ve milletimize darbe teşebbüsünde bulunan bu alçaklara asla geçit verilmeyecek!!! Daha önce örneği olmayan bu iç savaş, herkesi harekete geçiriyor. İstihbarat yetkilileri kapılarını savcıya ve polise kapatıyor. Devletin resmi savcı ve polisi, bizzat cemaatten aldığı emirle dayanıyor kapıya.

Böceklerle dinleme olayı filmin her anında karşımıza çıkmıştı. Başbakan ve Fidan'ı dinleme cüretinden sonra bütün bilgileri almadan oradan ayrılma gerçekleşmeyecekti. Polisler de istihbaratçılara karşı mermilerini namluya sürdürdüler. Artık başka çıkış yoktu. Ya Fidan alınacaktı ya da Fidan ölecekti. Dikkat çeken başka bir nokta ise bunu yapma cüreti gösterenlerin, devletin resmi savcı ve polisleri olmasıdır. Daha darbe teşebbüsü olmadığı için, ortalıkta

cirit atan cemaat casusları, görevlerini yerine getirirken kimseden çekinmiyorlardı. Üstelik karşısındaki ülkenin başbakanı ve milli istihbarat şefi olmasına rağmen. Bu gücü nereden aldıkları detayına girmeden filmin neticesini görüyoruz. Başından beri belgeleri korumak için kaçmakta olan hırsız ve polisin istihbarata gelerek belgeleri Fidan'ın adamlarına teslim etmesi rolleri tamamen değiştiriyor. Belgelerin istihbarata geçmesiyle birlikte güç dengesi artık devlette oluyor. Böceklerin ve casusların bütün emekleri çöpe gidiyor. Artık belgeler Fidan'da olduğu için halka asla servis edilemeyecekti. Bu nedenle çekilme olmak zorundaydı. Cemaat köşesine çekildi.

Son karede Amerikalılarla görüşen cemaat abisini tekrar görüyoruz. Bu defa olmadı diyor. Bu defa olmadı ama çok yakında gerçek savaş devlete ve millete göstereceklerinin işaretini veriyor. 15 Temmuz adeta daha öncesinden haber veriyor bize. Darbe filmi sayesinde ülkemizin aslında çoktan iç savaşta olduğunu görüyoruz. Cemaat-iktidar kavgasının sadece ana haber bültenlerinde yapılan satışmalar ve mitinglerde atfedilen suçlardan ibaret olmadığını görüyoruz. Bizler günlük yaşantımıza devam ederken ülke yönetiminin nasıl durumlarla mücadele ettiklerini de aktarmış oluyor. Ülkemizin dost bildiklerimizle tehdit edilmesi de bizi hırslandırmıyor değil.

Eksigine, gediğine, hatasına, yanlışına rağmen darbe filmi, kesinlikle izlenip ders çıkarılması gereken bir filmidir. 15 Temmuzdan önce filmi izleyenler için 15 Temmuz daha bir sürpriz oluyor. Bundan sonra filmi izleyecekler için de "vay be" dedirteceğinden şüphem yok. Ustalığıyla filmi hazırlayan Yasin Uslu ve ekibi, oyunculuğuyla her zaman bir adım önce olan Cansel Elçin ve diğer oyunluları tebrik ediyorum. Bir darbe önermesi ancak bu kadar güzel anlatılabilirdi!!!

